

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

O povzdigi mlekarstva v novomeški okolici.

(Konec.)

Oglejmo si sedaj še drugo okolico mesta, namreč tiste kraje, ki zalagajo mesto s smetano, presnim maslom itd. V mislih imam vasi Čermošnjice, Št. Jošt, Težkovodo, Potavrh, Mačkovec itd. Tukaj je položaj ves drugačen in lahko bi se dalo kaj več doseči za napredek mlekarstva, ako bi se gospodarji za to zavzeli. Dohodki mlekarstva so v teh vaseh sedaj zelo pičli. Kar dobe gospodinje po teh vaseh, to je skupiček za maslo, smetano. Pa še to iztežka prodajejo, ker izdelki niso tako dobri in fini, kakor bi morali biti. Tukaj bi se dali dohodki mlekarstva izdatno povzdigniti, ako bi se gospodarji oziroma gospodinje lotile skupne oddaje in skupne porabe mleka. Za te vasi je važno izdelovanje presnega masla. Za tako mlekarstvo pa ne zadostuje, da se ljudje samo poučujejo o pravilni napravi presnega masla, ampak za to je treba združenega dela. Za to je treba večjih množin mleka, za to je treba modernih pripomočkov, ugodnih prostorov, stroja posnemalnika itd. itd.

Za vse to je treba sredstev, ki jih ne zmore posameznik, ki se pa lahko pokrijejo, ako se gospodarji združijo.

Mleko posameznih vasi bi se moralo skupno oddajati. Navajeni na stare navade se bo eden in drug težko sprijaznil s tako skupno oddajo ali treba je napredovati in posnemati druge kraje! Resna volja vse premaga! Mnogo je krajev, ki imajo za mlekarstvo neugodnejše razmere kakor pri nas in vendar lepo napredujejo in hvalijo tisti trenutek, ko so si v svrhu skupnega dela roke podali. Tudi pri nas je tega treba.

Da se v tej okolici Novega mesta mlekarstvo na združni podlagi lažje prične in vspeh kolikor mogoče zagotovi, je kmetijska šola na Grmu pripravljena, podati sama roko za tako skupno delo.

Šola na Grmu se peča že sedaj z izdelovanjem presnega masla. To izdelovanje se da na združni podlagi razširiti, ako bi se gospodarji pridružili in oddajali svoje mleko na Grm.

Šola bi prevzela iz teh vasi vse mleko, vso napravo presnega masla, prodajo masla, vse računovodstvo in izplačevanje mleka, tako da bi gospodarji ne imeli druge skrbi, kakor to, da bi skupno in točno pošiljali svoje mleko na Grm in da bi hodili konec vsakega meseca po denar, ki bi se izkupil za presno maslo. Posneto mleko bi pa lahko dobivali sproti nazaj.

Pot do združnega dela je tedaj odprta. Pogoji za združno mlekarstvo na Grmu so ugodni, na gospodarjih je tedaj, da se poprimejo te ugodne prilike.

—r—

Mlekarstvo na Grmu.

V zadnjem času smo pisali, da bi bilo prav, ako bi se na Grmu napravila združna mlekarstvo. V tej mlekarni naj bi se izdelovalo pred vsem surovo maslo, po katerem je dandanes toliko popraševanja.

Bodi nam dovoljeno, da spregovorimo pri tej priliki nekoliko več o tem, kako je na Grmu mlekarstvo razvito in kako se peča šola s to važno kmetijsko vejico. Številke, ki jih bomo navedli, bodo gotovo zanimale ne le Novomeščane in živinorejce v bližnji okolici, ampak vsakega, kdor se količkaj zanima za napredek mlekarstva in za razvoj šole.

Kmetijska šola na Grmu se peča od vsega pričetka z mlekarstvom. Skraja je prodajala sveže mleko v mesto. L. 1899 je dobila stroj posnemalnik in od tega časa se je začela pečati tudi z izdelovanjem surovega masla, najboj zaradi tega, da imajo učenci priliko priučiti se popolnoma pravilni napravi surovega masla, ki je dandanes tako cenjeno tržno blago in čegar izdelovanje je dandanes za mnoge živinorejske kraje največjega gospodarskega pomena.

V pretečenem letu so bili vspehi mlekarstva na Grmu sledeči: Namolzlo se je skupaj 14.047 l mleka. Ako prištejemo tej vsoti še mleko, ki so ga porabila teleta, v skupni množini 3150 l, potem so dale krave skupaj 17.197 litrov mleka. Ker ima šola sedaj 9 krav, je znašala poprečna mlečnost vsake krave okroglo, 1900 litrov. Opaziti pa je, da so bile vmes tri prvesnice domače reje. Od namolzlih 14.047 litrov mleka se je prodalo 9.557 l; 1022 l se je porabilo doma za deputat, 198 l za krmljenje mladih praseta in 80 l za napravo sira. Posnelo se ga je pa 3190 l in napravilo iz te množine 120 kg surovega masla. Ta vspeh je ugoden, kajti za 1 kg surovega masla se je potrebovalo le 26,5 l mleka.

Iz predstojajočih števil je povzeti, da se peča šola za njene sedanje razmere že v precejšnji meri z izdelovanjem surovega masla. To izdelovanje bi se dalo pa izdatno razširiti, ako bi se gospodarji iz sosednih vasi poprijeli združnega mlekarstva, kar bi bilo toliko lažje, ker ima šola vse potrebne pripomočke za izdelovanje najfinejšega surovega masla. Šola ima potrebno mlečno klet, ima tri stroje posnemalnike, stroj za pinjenje in vse druge priprave za maslarstvo. Šola bi pa tudi prodala surovega masla, kolikor bi ga imela in po dobri ceni. Sedanja cena znaša 1 kg 2 K 40 h.

Ta cena se pa utegne v bodočnosti in pri nadrobni prodaji še vzdigniti, tako da je tudi na to stran zagotovljen boljši vspeh, kakor ga imajo okoličani z izdelovanjem svojega putra in masla. V združbi je moč! —

—r—

Vohrout in velikanska nadzemeljska koleraba.

V bližini naših mest, v katerih je gospoda naseljena, izplačalo bi se kmetovalcem pridelovanje takih rastlin, kakoršne so za prikuho porabljive, da so dandanašnji še ne pridelane. In sicer bi kazalo osobito zimske rastline pridelovati, to je take, kakoršne se dajo za zimski čas, za zimsko porabo shraniti. V zimskem času je pri nas zelo le krompir, kislja repa, kislja zelje in k večjemu še sladko zelje ter podzemeljska koleraba ali takozvana kavla za prikuho dobiti. Ste pa dve rastlini, kateri bi se lahko kar na njivah kakor zelje pridelovali ter v zimskem času kakor prikuhni rastlini prav lahko v mestih v denar spravili. In ti dve rastlini sta: vohrout in velikanska nadzemeljska koleraba. Ena kakor druga je prav cenjena prikuhna rastlina za gospodo, obedve ste pa tudi prav porabni kakor kmečka jed, četudi se ne kuha vsaki dan meso v loncu. Kar se vohrouta tiče, so posebno priporočljive sorte: dunajski pozni, francoski vertus in brunšvicki vohrout. Seme teh sort vohrouta se dobi v večjih prodajalnicah v Novem mestu. Seje se vohrout takrat in ravno tako kakor navadno zelje, torej ob sv. Jožefu, seje se ga pa tudi lahko še pozneje, še cel mesec maj. Presaja in obdeluje se ga istotako popolnoma tako, kakor navadno zelje. Na jesen, tik pred zimo, poruje se pa vohrout s koreninami vred iz zemlje in prisuje se zunanega listja obrane rastline prav na tesno v klet. Ako ni kleti na razpolago, spravi se rastline vohrouta tudi takole za zimsko porabo: Napravi se primerno dolgo ter široko in le do 20 cm globoko jamo. Izmetano zemljo nakopiči se okolo jame, tako da vstvari nek vav, in v tako napravljeno jamo se vloži prav na tesno s koreninami vred izrite rastline. Mraz glavam vohrouta nič ne škodi, še nežnejšega okusa postanejo, ako zmrzejo.

Da pa vsled mraza in odvečne vlažnosti glave v jami gniti ne pričnejo, stori se prav, ako se jih z listjem zasuje ter s kakimi dilami listje pokrije, tako da ne more ravno ves dež in sneg na iste padati. Tako shranjene vohroutove glave obdrže se dobre celo zimo do spomladi in se jih torej lahko celo zimo za prav fino prikuho uporablja. Tako shranjeni vohrout daje v zimskem času pa tudi kaj fino, to je nežno in okusno solato, ako se glave skuha, osoli, na štiri kose razreže in potem s kisom in oljem zabeli. Marsikateremu izkušenemu dobrojedcu je taka salata ljubša kakor pa takozvana karfiola. Kaj dobra, priprosta, kmečka, posebno postna jed pa postane vohrout, ako se ga takole porabi. Glave se zreže prav na debelo, kakor na primer za sladko zelje, in skuha se tako razrezani vohrout s fižolom vred ter dobro zabeli. Velikansko nadzemeljsko kolerabo, kateri se tudi „globus“ pravi, poseje se pa šele mesca junija, da, tudi začetkom julija še lahko, to popolnoma tako kakor zelje, in presadi se potem istotako kakor zelje na dobro pognojene léhe. Pri zélju popolnoma jednakem obdelovanju in ugodnih vremenskih razmerah napravi taka koleraba do zime tudi 5 do 8 kilogramov težka jabolka, katera dajejo v zimskem času

prav fino prikuho. Shraniti se mora pa jabolka s koreninami vred pač v kleti, v kateri ne zmrzuje, ker zmrznena koleraba je presladka in segnije prav kmalo.

—1—

Politični pregled.

Razni listi pišejo, da misli naš cesar odstopiti in izročiti vladanje države mlajšim močem. Bržkone so to samo pobožne želje nekaterih ljudij, a nemogoče ni in bi na vse zadnje tudi ne bilo prav nič čudno, da se je cesar po 59 letih naveličal vladati Avstrijo in njene mnogobrojne, med seboj si tako nasprotujoče narode, posebno pa so mu zagrenili večer življenja Ogri s svojo nehvaležnostjo in predrznostjo. — Te dni se poda cesar v Prago, koder bodo velike slavnosti cesarju na čast.

Politični položaj pojasnujejo obiski vladarjev, ki so spet enkrat na vrsti. Angleški kralj je obiskal 8. t. m. španskega kralja, istega dne pa italijanski kralj grškega. Tem povodom se mnogo govori o angleško-španski zvezi; toliko je gotovo, da bo Španija podpirala Angleško v slučaju vojne s tem, da ji da na razpolago svoje pristanišče. Zoper koga da je naperjena ta zveza, si mnogi ubijajo glave, morebiti res zoper Francoze. — Sestanek grškega in italijanskega kralja pa je vznemiril turško vlado, meni namreč, da se gre za balkanske razmere, v katere se Italija vedno bolj sili. — Sestala sta se začetkom aprila tudi nemški kancelar Bülow in italijanski minister Tittoni. Da tudi ta dva moža nista govorila o vremenu, se razume. Tako si države iščejo zaveznikov, deloma ker so same pre-slabe, deloma pa ker druga drugi ne zaupajo. Le naši avstrijski vodilni možje se nič ne ganejo in ne pobrigajo, tega so pač z večine krivi Ogri, ki nalašč zavlačujejo dogovore glede nagodbe, ter tako slabe celo državo na znotraj in zunaj. V Ogrih je precej izdajavske krvi, kakor priča zgodovina, in bržkone ravnajo tako oni z določenim namenom, Avstrijo ponižati.

Francozi imajo opraviti v Maroko. Domačini-muhamedani so ubili dva Francoza, za to so Francozi zasedli mesto Udžo, ter zahtevajo odškodnine in za-doščjenja. Ker so tudi druge velevlasti na strani Francozov, bo pač moral ustreči maroški sultan. Vendar pa velevlasti skrbno pazijo, da ne bi Francozi pre-daleč iztegnili svojih rok. — Francoski katoličani so imeli žalostne velikonočne praznike. Sami so si se-zidali svoje cerkve, a niso smeli vanje! Vrh tega pa bodo morali plačati še mnogo davkov za to, ker so jim vzeli cerkve. To delo: policija, vojaki, orožniki, za-pisovanje cerkvenega premoženja, sodnijski stroški stane vlado blizu 3 milijonov kron, plačati jih bodo morali davkoplačevalci. In to satansko zlobnost in nečuvno krivico si upajo zagovarjati tudi naši slovenski liberalci; da jih ni sram! No, pa 14. maja bode ljudstvo že po-kazalo, da ne mara za nje, ki jim jemlje najsvetejšo pravico: živeti po svoji veri. Kdor da glas liberal-nemu kandidatu, in naj je ta drugače še tako izvrsten mož, s tem odobruje njih pisanje in početje, in če je to po vesti, glej sam! To je pomen, dalekosežni pomen volitev. Francoski katoličani sedaj sami uvidevajo, da so oni zakrivali svoj propad, ker so bili zanikrni in brezbrizni v političnem življenju. —

Na Rumunskem so zadušili kmečki upor — z vojaško silo. Kako lepo je to! Oblast trpi, da se kmete krivično izrablja, stiska, odira in mu ne da pravice, ker je zanjga ni! A če se sam upre — in da se mirni, starokopitni, malo izobraženi rumunski kmet upre, mora biti že strašno hudo — mu dajo po glavi. Kaj pa, kedar bo vojaštvo potegnilo z zatiranim ljudstvom, kdo bo pa takrat branil mogotce? Ne rečem, da je upor opravičen, a razumljiv je, razmere ga rode.

Ruski car in njegova družina je v vednih skrbeh za svoje življenje, ker je carica spet dobila grozljivo pismo. V državi sami je še precej mirno, da tu pa tam še kakega uradnika pošljejo puntarji na drugi svet, temu so v Rusiji že privajeni.

Volivci, pozor!

Kaj dobi vsak volivec.

Vsak volivec, ki je vpisan v imenik, dobi od okrajnega glavarstva izkaznico ali legitimacijo in glasovnico. Na izkaznici je tekoča številka iz volivnega imenika, ime in stanova-lišče volivca, kraj, dan in ura volitve.

Glasovnica mora imeti uradni pečat z opombo, da je glasovnica neveljavna, ako nima uradnega pečata.

Glasovnice in izkaznice dostavi glavarstvo volivcem na dom po županstvu ali po pošti. Če bi se zgubila glasovnica ali izkaznica, more volivec drugo dobiti pri županstvu ali pri glavarstvu, na dan volitve pa pri volivnem komisarju.

Ako se volivcem niso mogle dostaviti izkaznice in glasovnice vsaj 24 ur pred volitvijo, more se volivcem javno razglasiti, kje se dobe še pred volitvijo.

Posebno je treba paziti na izkaznice. Kdor nima izkaznice na dan volitve, ne more voliti. Pač pa more še na volišču dobiti glasovnico od volivnega komisarja.

Tudi za morebitne ožje volitve veljajo le uradno izdane izkaznice in glasovnice.

Na dan volitve.

Vsak volivec naj gre na dan volitve ob določeni uri na volišče. Vzame naj seboj izkaznico in glasovnico. Na glasovnico naj že doma zapiše krstno in družinsko ime tistega, ki ga hoče voliti za poslanca, dalje njegov poklic ali stan in bivališče. Če pa ti je morda že kdo zapisal ime kandidata, ki ga nočeš voliti, potem prečrtaj to ime in zapiši tistega, ki ga ti hočeš voliti.

Volitev komisije.

Volitev vodi v vsaki občini posebna komisija, ki šteje v občinah do 1000 duš pet članov, v večjih pa sedem. Dva, oziroma tri člane komisije voli občinski odbor, ravno toliko pa volivni komisar, ki ga imenuje okrajno glavarstvo, že izbrani udje potem volijo petega, oziroma sedmega člana. Ako se udje tudi v drugič ne zedinijo za petega, oziroma sedmega člana, imenuje ga komisar.

Udje komisije potem izmed svoje srede z večino glasov izvolijo predsednika, ki vodi volitev. Pri enakosti glasov odloči žreb.

Pravice komisije.

Tako sestavljena komisija prevzame volivski imenik in glasovni vpisnik. Najprvo volijo člani komisije. Nato se vrste volivci, ki imajo izkaznice. Komisija razsoja z večino glasov.

1. Če je dvomljivo, ali se glasi izkaznica na pravega volivca.

2. Če je dvomljivo, ali je oddani glas veljaven ali ne.

3. Če kdo navzočih ugovarja proti volivni pravici kakega volivca.

Predsednik komisije glasuje le tedaj, če je na vsaki strani enako glasov. Volivni komisar pazi na mir in red pri volitvi, sicer pa se ne sme vtikati v volitev. Če komisar morda zapazi kako nepravilnost, more takoj ugovarjati; komisija pa precej odloči o tem ugovoru, preden se nadaljuje volitev.

Kako se glasuje?

Vsak volivec stopi pred komisijo ter najprvo izroči izkaznico predsedniku. Ta glasno prebere ime volivca, nato pa

prevzame glasovnico in jo vrže v posodo neodprto, kakor mu jo je podal volivec, da nihče ne more čitati na glasovnici zapisanega imena.

Ko je volivec oddal glasovnico, zabeleži se to v volivnem imeniku v posebnem razpredelku, v glasovniku pa se vpiše ime volivca.

Volitev se začne in konča ob določeni uri. Tisti volivci pa, ki so prišli na volišče, še preden je pretekla določena ura, se ne smejo izključiti od glasovanja; isto velja za volivce, ki čakajo v čakalnici, ki jo določi komisija, ali pa neposredno pred voliščem.

Zaupniki.

Če žele stranke, da imajo med volitvijo na volišču svoje zaupnike, morajo jih okrajnemu glavarstvu naznaniti, da izbere dva do pet, v večjih mestih do deset teh zaupnikov. Ti imajo pravico med volitvijo izjaviti volivni komisiji, če imajo o kakem volivcu dvome, ali ima pravico voliti in ali je res tisti, ki je zapisan na izkaznici. Te dvome in ugovore pa imajo pravico izražati tudi drugi navzoči volivci, toda predno je volivec oddal svojo glasovnico.

Na volišču.

V prostor, kjer se voli, smejo le volivci, ki imajo izkaznice. Kdor je oddal glasovnico, mora takoj iz volivnega prostora, da ni gneče. Okrajno glavarstvo ali volivni komisar sme tudi odrediti, da se volivci le posamezno spuščajo v volivni prostor, če to zahteva red.

Agitacija prepovedana.

Med volitvijo je strogo prepovedana vsaka agitacija v volivnem prostoru, v poslopju, pa tudi v bližnji okolici poslopja. To bližnjo okolico doleči glavarstvo.

Kako se konča volitev?

Ko je volitev končana, kar mora naznaniti predsednik, prične se štetje glasov ali skrutinij. To štetje glasov je tajno. V prostoru smejo biti le komisija, komisar, zapisnikar in oni zaupniki strank, ki jih je določilo glavarstvo.

Predno se prične šteti glasovi, mora predsednik premešati glasovnice v posodi. Nato en član komisije razgane vsako glasovnico posebej in izroči predsedniku, ki jo glasno prečita in pokaže tudi drugim članom komisije. Dva člana komisije pišeta vsak v svoj glasovni vpisnik glasove kandidatov. Konečno podpišejo vsi zapisnik, ki se z vsemi volivnimi spisi zapečati ter izroči komisarju, ta pa ga pošlje komisarju glavne komisije.

LISTEK.

Spomini starih dnij.

V.

(Konec.)

Vojaka se vračata z neko malo družbo domu, bila sta dobre volje, potožila sta si, kar sta imela na srcu. Eden pravi: „Zopet sva en dan službe dokončala.“ Drugi: „A, naj bo, prebila sva ga, saj dolgo ne bova več v ti „eksekucijski“ bratovščini, sem je že sit, prišel bo čas, ko bova to obleko odložila. Veš, Gregor, te misli sem, da sedaj od vseh svetih do božiča se ne bo veliko skladanje pretrgalo, še marsikak krčmar bo nas za to delo prosil.“ „Tudi jaz to mislim, kaj ko bi človek po dnevu se spočil, no jaz sem danes spočit, stara Jera je predla, mnogo mi je pripovedovala, jaz sem ji pa le pritrjeval, tako dolgo, da sem zaspal; pri samici se že po dnevu spočineš, ali gorje ti je pri kaki družini, ko otroci cvilijo, to ga pa ni spanca po dnevu; sedaj, ko je skladanje, in pa predpustom je najbolje pri samici stanovati, da te pusti cel dan počivati, zlasti če jo za menažo ne siliš, da si s tem zadovoljen, kar ona zase kuha, potem si gospod v hiši. Človek se le zvečer vbije s čutjem, govorjenjem in petjem. Nocoj je bilo kratkočasno, zadnjič sem bil pri „lustigbirtu“ je bilo tudi „fajn“, dobra večerja, dosti pijače, bili smo dobre volje, a vjezilo me je tole: kmet se je napil, sicer dober mož, a vedno me je silil naj spravim za jutri neko mastno kokošje bedro in naj je denem v žep, bolj ko sem se branil, bolj mi je je hotel v žep stlačiti, jeza me pograbi, vrgel sem je nekemu hlapcu, naj je on poje.“ „O ljubi tovariš, to te ne sme raztogotiti,

mož je vendar dobro hotel.“ „Res je to, ali premisli, naj to mastno kokoš v žep tlačim, kakšne bojo hlače? bom tako masten po mestu hodil, saj že tako izgledam, ko bi bil kak kuhar.“ „E kaj zato, za parado tako nisva več „uštimana“. Treba je z ljudmi nekoliko potrpeti, ljudje so dobri, pridejo skupaj različni možje, pa ga en glažek sunemo. „Veš, pri „lustigbirtu“ se meni dopade, prijazna sta oba, on da rad kozarec vina, ona kuha okusno, zna ti tak kruh speči, da ti je kot satovje visok ko pogača, mislim da ga z mlekom vmesi.“

Gregor pravi: „Zadnjič sem bil pri „baronbirtu“, v kleti sem mu pomagal pretakati, mož ti ima kapljico domačina Bojnečana iz Drenovic, to ti je vince! Dal mi je piti dosti, našel sem se ga, ona mi je prinesla pa klobas, veš takim ljudem človek že rad postreže. Je nekaj tacih, da se jim mora človek odkriti, so pa tudi taki, da jih imam v želodcu.“

„E se tudi „trofijo“, veš „cwiederbirt“, to ti je sitnež, ako kaj pri njem delaš, mu nobene reči prav ne napraviš, godrnja ti vedno, saj sem ga že skusil, prvič in zadnjič sem mu delal, dremlje in spi ti zmeraj, rekel mi je, kaj da nas nič k njemu ni, da mu to ni prav. Kakor veš, ko smo zadnjič po obedu na bokal vina k njemu prišli, kaj naredi? Pravi: sedaj po obedu hočem imeti mir, se mi spanje sili, sedaj ne dam vina, se bom nekoliko vlegel in krčmo do treh popoldan zaprl, potlej pridite. No, morali smo brez pijače oditi. Nekega večera pridemo z veselo družbo k njemu, nekaj časa je bil prijazen, ko je bilo devet, pravi: dosti mi je vašega „špasa“, le spravite se domu, zaprl bom in grem spat. Morali smo iti, jezilo me je, da sem mu jih nekaj povedal, a pustim ga, naj dremlje s svojo krčmo sam. Ako vprašaš pri njem za jed, ne dobiš družega kot vedno kurji ajmoht, žena dobro napravi ali le samo to! Rekel sem že, „cwiederbirtni“, zakaj, da ne bi kako kokoš spekla; rekla mi je: O rada, ali tega oče ne pusti, on pravi: star in bolan sem postal, jedi se mi vstavlja, to še živim, zdi se mi, da me to poživi in omehča; djala sem mu: oče to je dobro, ali meni se težko stori, da se mi gostje posmehujejo, da ne znam družega napraviti; on pravi: to je meni vse jedno, na dve strani se pri meni ne bo kuhalo, kedor hoče kaj družega, naj gre drugam. Jaz dolgo več ne bom, živim to, kar mi vgaja, kmalo bom umrl. Prijatelj, „Cviderbirtna“ zna ti kuhati dobro, ali mož ji ne pusti, čudim se, da ji to dovoli, da po zimi napravi vsak četrtek špehovko, žena ti to razume, take v mestu ne zna nobena napraviti, zato ob četrtekih zaradi špehovke pride mnogo gostov, boljši meščanje, trgovci, uradniki in drugi; kaki četrtek ti po dve proda. Zadnjič me je v kuhinjo poklicala, in mi je tudi velik kos dala, pohvalil sem jo, kako zna ona dobro kuhati, je bila še dobre volje, velela mi je, naj sedem, začela mi je pripovedovati svojo preteklost, staro ženico sem rad poslušal. Pripovedovala mi je, da je že v svoji mladosti imela veliko veselja do kuhinje, kot mlado dekle je šla od svojih starišev v mesto Celje v neko boljšo kuhinjo za deklo služiti, tam je bila prva njena kuhinjska šola, od te službe je šla na prvo gostilno v Celju, od tam v Gradec; tam je bila v več boljših službah, in tako je to nekaj let minulo, postala je starejša, prihranila si je denar in dobro izučila, prišla je na domačo zemljo nazaj, začela je spoznavati svojega sedajnega moža, ki je od vojakov domov prišel, bil je čeden, čvrst mož in tudi prijazen, seznanila se je z njim, in to znanje je privedlo do zakona, vzela sva se, začela krčmo, jaz sem bila pridna v kuhinji, mnogo prekuhala, on je bil delaven, postrežen, in rad vesel, in tako nama je dobro šlo. Bog nama je dal enega samega otroka, hčerko Mimko, ki je bila v naše največje veselje; hčerka stara že okoli dvajset let, je bila zala kot angelj, vesela, kot bi bil celi svet njen, vse jo je rado imelo, meni je že mnogo pomagala. Kakor so pa mlada dekleta nagnjene k plesu, tako je bila tudi naša Mimka, ne smem se spominjati na večer, ko je ona mnogo plesala, a tudi prehladila se je tako, da se jo je sušica lotila, na vse strani smo pomoč iskali, veliko premoženja izdali, vse zastonj, pomoči ni bilo več za njo. O to mlado, veselo srce moralo je umreti, morate si misliti to najno veliko žalost, kaj sva morala prestati, edinega otroka imeti spravljenega v hladnem grobu. — Od tistega časa me nič več nobena stvar ne veseli, mož je postal ves drugi, poprej vesel in delaven, a sedaj žalosten, otožen in čmeren, zraven se je še postaral in še bolan

in tako so grdi jeziki krstili ga za „cwiderbirta“. Ob času naše Mimke ni bilo tega imena za našo dobro krčmo.“

Vojak pravi: „Obžalujem mati, da ste toliko žalosti in britkih ur že poskusili, ne brigajte se za ime, ki ga hudobni jeziki dajejo. Hudobni neizkušeni ljudje so takoj pripravljene človeka v slabo ime spraviti in obsoditi, ne da bi premislili, kaj mora človek na svetu prestati. Obsoditi je kaj labko, ali človeku pomagati, to je težko. — Cwiderbirt je govoril resnico, da bo moral umreti, ker vsi trije krčmarji si že onkraj družbo delajo. Ker je pa postalo krčmaricam po njihovih možeh dolg čas, so šle pa tudi one za njimi. Če je pa kak „eksekucionar“ tudi že v njihovi družbi, tega, dragi bravec, ne vem.“

„Veš Gregor,“ pripoveduje dalje, „jezi me, da sem toliko zdravic že pozabil.“ „A jaz jih še nekaj znam, a večer je le dolg, človek se jih izprazni, treba jih bo kaj pogruntati, sedaj se bodo potrebovale.“ „Prijatelj, zdravice, ako počasi na okrog grede, imam rad, ali tisto neumno „eksanje“ kupico za kupico po sedem potov, to je za omagati, drugi dan ti je človek, ko bi bil stepen.“ „E jaz pa drugači naredim, tisti sitni muhi, ki me najbolj sili, pravim: ja bom, ali vi morate naprej, kolikor boste vi, toliko bom jaz, tako ga vkrotim; napravi tudi ti tako, pa boš imel mir pred takim sitnežem, veš pri ti reči se mora človek na vse „furtelne“ zastopiti če ne si v „lebet“, saj nisem kamela, da bi le v sebe vlival. Ako me kdo za vojaka pokliče, še rad slušim, ali za „eksekucionarja“ to mi je pa, ko bi me poglavi tolkel, meni se zdi, da je to ime neko strašilo.“ „E meni je že vse eno, mislim da mi bo Bog to milost podelil, da me ne bo pustil kot eksekucionerja umreti. Sedaj pa lahko noč, ako ne bo jutri kaka selitev, se vidiva!“

Meščan.

Piše se nam:

Litija 27. marca. Bridko je zadela Litijce o Marijinem oznanenju vest, da je gospod Jernej, njih ljubljani duhovni pastir za vselej zatisnil svoje mile oči. Začetkom meseca se je bil v Ljubljano grede prehladil. Lotila se ga je influenza, spremenila v plučni katar in končala s smrtjo. Ker je bil zelo postrežljiv v spovednici, je še v boleznih predolgo spovedoval in tako pospešil bolezen. Veliko sredo dopoldan smo ga izročili materi zemlji. Prihitelo je od blizo in daleč 21 gospodov duhovnikov, na čelu sprevodu bil je domači g. dekan; mrtvaški oficij je vodil gospod stiški opat o. Gerard, levitirani rekvijem je pel osebni prijatelj pokojnikov, kanonik Žlogar. Iz dekanovega govora smo izvedeli, kako priljubljen je bil † gospod J. Zupančič povsod, kako so ga čislali prijatelji in z zaupanjem k njegovim spovednicam hodili verniki iz bližnje in daljne okolice. Prelep spomenik pa si je zapustil v litijski cerkvi, katera je bila ob njegovem čez tridesetletnem ondodenem pastirovanju vsa prenovljena in podaljšana; še lani ob birmovanju je dobila osobito po njegovem trudu lepa stranska altarja z marmornatima menzama, vse okusno izdelano po domačih mojstrih, † kiparju And. Rovšek, slikarju Jebačinu, kteremu se je posebno Madona posrečila in kamnoseku Jak. Veteracu, ki se je pokazal res napredujočega mojstra. Cerkev naredi zelo prijeten utis. Počiva pa na pokopališču, ki ga je pred 30. leti z Litijci omislil in obdržal v vzornem redu, v sredi med sestro in prijateljem Hotiškim župnikom Absecem, kakor si je bil že v življenju izbral prostor. Ni čuda, da se je zbrala h pogrebu velika množica ne samo iz Šmartinske župnije nego tudi iz okolice. Zadnjo čast je skazal svojemu rojaku in prijatelju gospod deželni odbornik Fran Povše, od zadnjih let tudi v litijski občini posestnik graščine Poganik. Na čelu uradništvu smo opazili g. okr. glavarja Parma in deželnosodnega svetnika Rayniharja. Cerkevni pevci so gospodu, kateri jih je tolikrat bodril za lepo pesen, zapeli tri ginjive žalostinke, pri črni maši pa izborna izvajali težki rekvijem. Društva so se korporativno vdeležila s svojimi zastavami, osobito lepi zastavi sta mladeniške in deklishe družbe pri fari. Mnogo solza se je porosilo za gospodom Jernejem v dokaz hvaležnosti. Ko so ga položili v zemljo, je prijetno solnce sijalo, mi pa smo se ločili z željo, naj mu večno solnce sije v rajski spomladi, da se ondi srečno združimo.

Domače vesti.

(Konferenca sodalitatis) za novomeško dekanijo bo v četrtek 18. t. m. ob 10. uri dop. v Št. Petru. Tvarina: postava o novi kongruji.

(Osebna vest.) G. Avgust Guzelj, c. kr. gozdni komisar je povišan v nadkomisarja.

(Poročil se je) dne 3. aprila 1907 v Rudolfovem gospod Herman Goriany z gpđ. Gabrijelo Gandini.

(Velikodušni dar.) Gospod Herman Goriany, graščak v Ruprčevrhu, je povodom svoje poroke z gpđ. Gabrijelo Gandini iz Novega mesta, poslal svoto 200 K za reveže šmihel-stopiške občine. Županstvo Šmihel-Stopiče si šteje v prijetno dolžnost, da za to velikodušno darilo izreče najiskrejšo zahvalo.

(Izredni občni zbor) „Narodne čitalnice“ v Novem mestu. Narodna čitalnica v Novem mestu priredi v saboto dne 20. aprila t. l. drugi izredni občni zbor s sledečim vsporedom: Volitev novega odbora. Pričetek zborovanju točno ob 8. zvečer.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu marcu 1907 je 221 strank vložilo 108.946 K 12 h. 257 strank vzdignilo 82.001 K 20 h, torej več vložilo 26.944 K 92 h. 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 28.100 K — h. 249 menic se je eskomptovalo za 86.934 K — h. Stanje vlog 2.987.754 K 57 h. Denarni promet 458.297 K 78 h. Vseh strank bilo je 1037.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico) reg. zadruga z neomejeno zavezo, imela je meseca marca 1907 prometa K 152.712.13. Vložilo je 129 strank K 55.809.95, dvignilo 126 strank K 39.404.74. Posojil je bilo danih 42 strankam K 15.180.—, a vrnilo je 72 strank K 9994.64.

(Čudežna cvetlica) „Sauromatum“, ki raste brez vode in brez prsti, se vidi v popolnem razcvitju v gostilni Iv. Jakše-ta v Kandiji.

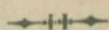
(Sejm v Kandiji) se ne bo vršil 25. aprila t. l., kakor je bilo v zadnji številki naznanjeno, ampak v četrtek 18. aprila.

(Izgubil se je) umobolni, božjasti podvržen Alojzij Sajovic, doma iz Gaberja, fara Soteska, Dolenjsko. Star je 30 let, srednje velikosti, močne postave, in spada pod občino Prečina. Kedo kaj ve o njem, naj sporoči njegovi sestri Mici Knafelc iz Vrha, fara Šmihel pri Novem mestu. — Prosi se za ponatis tudi v drugih listih.

(Prepovedana zdravila!) C. kr. ministerstvo notranjih zadev je opazilo, da se že dalje časa ne samo po različnih dnevnikih, ampak tudi po koledarjih od lekarnarja Jožefa Schneider v Resicza na Ogrskem izdelana zdravila: Granatkapseln Antebeten proti pijančevanju in Santolkapseln kakor tudi v apostolski lekarni v Budimpešti izdelovano sredstvo: Halapis Tuberin na najusiljivejši način naznanjajo. Ker ta sredstva na Ogrskem niso razpečanju pripuščena in se od ministerstva notranjih zadev dosedaj še ni izdalo dopustilno dovoljenje, so ta sredstva, ker njihova sestava ni znana, smatrati tajnim, kojih razpečavanje je prepovedano.

(Dr. Demšar, Spolne bolezni.) Cena 40 h, po pošti 45 h. Založil K. Schwentner v Ljubljani. 36 strani broječa knjižica, resno in dostojno pisana, sviri pred tremi jako dalekosežnimi boleznimi in njih vzroki prav nujno; ker škodujejo celim rodovom. Dajte jo v roke pravim ljudem ob pravem času in mnogo dobrega boste učinili.

(Današnji list obsega deset strani.)

Gospodarske stvari.

— (Oddaja modre galice.) Kmetijska podružnica v Novem mestu je oddajala danes popoldne od 2. do 4. modro galico na novomeškem kolodvoru. Kdor je zamudil priliko, naj pride v pondeljek teden t. j. 22. t. m. po njo na novomeški kolodvor ob 2. popoldne. Opozorjamo ob enem, da so se vsa županstva pravočasno obvestila po dopisnicah o oddaji galice.

— (Trebimo mah po sadnih vrtovih in travnikih!) Po naših sadnih vrtovih in travnikih se nahaja toliko

mahu, da nam dela veliko škodo. Sedaj je čas, da ga z grabljami in brano odstranjujemo. Na dobro obdelanih in gnojenih travnikih ne sme biti mahu. Zapomnimo si to!

— (Tečaj za pridelovanje krme) se priredi na kmetijski šoli na Grmu dne 27. in 28. maja t. l. Dne 27. maja se bo poučevalo in sicer dopoldne od 8. do 11.: Setev detelje in trave na njivah za dvo- in večletno košnjo. Vrednost raznih detelj in trav za tako setev. Sestava pripravnih zmesij za dvoletno in večletno košnjo. Dobava in nakup potrebnega deteljnega in travnega semena. Praktično razkazovanje raznih deteljnih in travnih semen in razdelitev uzorcev; popoldne od 3. do 5.: Oskrbovanje in gnojenje deteljnih mešanice. Praktično razkazovanje deteljišč in deteljnih zmesij na šolskih njivah in v poskuševališču. — Dne 28. maja bo pa sledeči pouk: dopoldne od 8. do 11. Naprava novih travnikov. Najbolj važne trave za posetev travnikov. Sestava različnih zmesij za travnike z ozirom na lastnosti zemlje, lege in podnebja. Dobava potrebnega semena. Čistota in kaljivost travniških semen. Množina potrebnega semena. Vrednost izgotovljenih travniških zmesij, ki se dobe v semenski trgovini. Vrednost senenega drobirja. Popoldne od 3. do 5.: Priprava zemlje za travniško setev. Setev in oskrbovanje novih travnikov. Poprava slabo vspelih setev. Gnojenje travnikov. Zboljšanje starih in opešanih travnikov. Praktično razkazovanje šolskih travnikov, naravnih in umetnih (nasejanih) in travniških zmesij v poskuševališču. Naznanilo o tečaju samem in o prigrasilu k udeležbi se nahaja zadej med naznanili.

— (Zanimiv pojav pri zimski pšenici.) Kdor je jeseni pšenično seme namakal v modri galici, se je letos prepričal, da ni pšenica nič trpela pod obilo sneženo odejo, dočim je drugi pšenici perje pognilo, deloma so pognile tudi cele rastline, tako da bo pšenica redka. Na njivah kmetijske šole na Grmu se je posebno lepo videl ugoden vspah namakanja pšeničnega semena v modri galici. Nekaj malega prostora je bilo posejanega z nenamočeno pšenico in tam je perje kakor po drugih njivah močno pognilo. Sicer je pa vsa pšenica prav lepa. Res da se sedaj popravlja tudi pognila strn, toda zastala bo v rasti in v pridelku. In to je, na kar smo hoteli opozoriti naše gospodarje.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

G. Andrej Ramoveš, nadžupnik v Dobropoljah 10 K. G. dr. Karol Slanc, odvetnik vsled sodne zadeve 50 K. P. n. dobrotniki z mesta in Kandije običajne nabirke 60.40 K. Iz „Juda“ 2.58 K. Bog plati!

Kanonik Žlogar, namestni oskrbnik.

Loterijske številke.

TRST,	30. marca	52	63	46	31	59
GRADEC,	6. aprila	67	61	86	64	3

ZAHVALA.

Najprisirčnejšo zahvalo izrekam povodom smrti gospoda

Franco Zupančič-a,

c. in kr. stražmojstra v. p.

preč. gg. Usmiljenim bratom za dobro postrežbo, sl. meščanski godbi, gg. nosilcem in sploh vsem p. n. spremljevalcem pri sprevedu.

Rudolfovo, 12. aprila 1907.

Ana Jenewein.

Proda se iz proste roke

(104)

posestvo v Gradišču

(v Vinski gori) pri Trebnjem, obstoječe iz zidane hiše, hleva, pôda, kozolca in svinjaka ter njiv, košenine, gojzda in vinograda po zmerni ceni. Polovico kupnine približno 1500 K je plačati pri prepisu, drugo po dogovoru. Pojasnila daje trgovec Vilko Tomič v Trebnjem.

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner?«

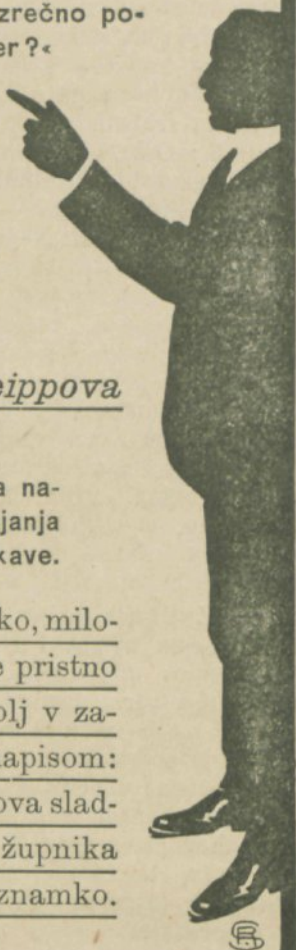
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrhin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvodnje vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvirnih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Lepo posestvo

v Kandiji na prodaj.

ležeče 10 minut od Novega mesta s krasnim razgledom, na kojem stoji zidana z opeko krita hiša, hlev, svinjak in kozolec v dobrem stanju. Okoli poslopja nahaja se lep sadni vrt in dve veliki njivi z okoli 30 mernikov posetve. Kupnina v znesku 8000 kron se lahko plačuje na leta. Natančneje pojasnila pri lastnikih gg. KOPAČ-PAUČIČ v Novem mestu. (119)

Razglas

(116)

Občni zbor okrajne bolniške blagajne za politični okraj Rudolfovo se bode vršil v nedeljo, dne 28. aprila 1907 ob 2. uri pop. v blagajniških prostorih v Rudolfovem.

K temu shodu so vabljeni in imajo pravico samo 26. marca 1906 izvoljeni delegati, kateri se imajo na zboru z izkaznicami legitimirati.

Dnevni red:

1. Poročilo gosp. načelnika o blagajniškem delovanju za preteklo upravno dobo.
2. Predložitev računov.
3. Poročilo nadzorovalnega odseka.
4. Poročilo razsojevalnega odseka.
5. Dopolnilna volitev v načelništvo.
6. Volitev nadzorovalnega odseka.
7. Volitev razsodišča.
8. Razni predlogi.

Ako bi občni zbor po pravilih ne bil ob določeni uri sklepčen, vrši se eno uro pozneje pri vsakem številu delegatov.

Okrajna bolniška blagajna v Rudolfovem.

S. pl. Sladovic, načelnik.

Mlin na Otočcah

je za oddati v najem.

Več v graščini Otočce, Št. Peter pri Novem mestu. (115)

Lepa prostorna klet, pripravna tudi za skladišče se odda v najem. Več pove upravništvo Dol. Novic.

Stanovanje

obstoječe iz štirih sob in vsemi pritliklinami je s 1. junijem oddati v g. Bergmann-ovi hiši na Glavnem trgu v Rudolfovem. Natančneje ravnotam. (87-0-3)

Lepo solnčno stanovanje

je za oddati v hiši rokodelskega doma v Novem mestu. Natančneje pri upravništvu Dol. Novic. (96-0-2)

Hiša na prodaj.

Hiša št. 242 na Loki tik pod novo žensko bolnico v Novem mestu se proda iz proste roke pod prav ugodnimi pogoji. (84-0-3)

Več pri lastnici: Alojzija Pintar, gostilna „pri Lipi“ v Kandiji.

Vrtnice, drevesca in grmičke za olepšanje prve vrste in sadna drevesca druge vrste

ima na prodaj oskrbništvo na Ruprčvrhu. (117)

Prav lepega bikca

še 8 mescev starega, križanca simodolske pasme, ima na prodaj deželna kmetijska šola na Grmu.

Ravno tam za oddati je tudi še dosti (95-0-2)

prav krepkih visokodebelnatih jablan, po 60 vin. komad.

Dečka, ki se hoče učiti in

(93-0-2)

sprejme Jos. Pavlin, krojač v Kandiji pri Novem mestu.

Dve prodajalni

so za oddati v najem v Rudolfovem na Vel. trgu v hiši g. pl. Fichtenau.

Ravno tam se dobi več let staro (62-0-4)

žganje tropovec in drožnik v večji množini.

Ugodna prilika!

Na Cirkniku, eno uro od Mirne proti Vel. Loki na Dolenjskem je na prodaj

posestvo Prelesnikovo,

meri 14 johov in obstoji iz hiše št. 13, pri kateri je pod, hlev in svinjak sredi lepega sadnega vrta, tega se drži tri štuke dolga njiva, od 35—40 mernikov posetve gladko brez kamna. Konec njive dva zaraščena gozda, okoli njive velika košenica za petero goveje živine rediti. Vsi tu navedeni deli se skupaj drže in je le ena parcela.

Vse to se kupi za 1600 gld., polovico tega je plačati takoj, druga polovica se lahko obrestuje pet let s 5% obresti. (89-3-3)

Razkaže in pojasnila daje o tem

MIHA OMAHEN, trgovec v Višnji gori.

Tečaj za pridelovanje krme.

Dne 27. in 28. maja t. l. bo na kmetijski šoli na Grmu dvadnevni tečaj o pridelovanju krme. Pouk bo brezplačen ter se ga lahko vsak kranjski kmetovalec vdeleži. Kdor se hoče vdeležiti tega tečaja, naj to prijavi vodstvu šole na Grmu do dne 15. maja t. l. Podpore za pot se ne bodo dajale ter si mora vsak udeležnik tudi hrano in stanovanje sam preskrbeti. (114-0-1)

Dve hiši se daste v najem

s 1. majem. Ena v Novem mestu, druga na Drski. Več pové Ivan Kastelic, mizarski mojster v Novem mestu št. 273 Breg. (113)

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega (53-12-5)

istrijskega vina,

belega in črnine, refoška, muškata, potem rakije po primerno nizkih cenah na prodaj. Za pristnost in solidno postrežbo se jamči.

Ivan Pujman, trgovec in posestnik vinogradov v Vodnjanu-Dignano, drž. železnica, Istra.

Bukove prage (švelarje)

kupuje v velikih in manjših množinah do konec marca mesca 1908 po sledeči meri: 2.60 m + 24 cm + 14 cm

(102-5-1) Jos. Samsa, parna žaga Ilirska Bistrica.

Mizarskega pomočnika

sprejme Jos. Judnič, mizar v Stranski vasi pri Semiču. (92-3-2)

Nova prodajalna se odda s 1. majem v najem.

Več se izve pri Miha Mramorju v Novem mestu. (118-2-1)

Prostovoljna prodaja.

V konkurzno maso Josipa Morauca, trgovca v Novem mestu glasom inventarnega zapisnika c. kr. okrož. sodišča z dne 31. jan. 1907 S 1/7 inventirano in sodno na 12447 K 16 v cenjeno razno trgovsko manufakturno blago, jeden sejmarski voz, dve veliki šipi, nekaj štelaj, jeden pudelj, nekaj pohištva in še ne iztirjane tirjatje v znesku okolu 2300 K

proda se vsled sklepa upniškega odbora onemu, ki največ ponudi pod sledečimi pogoji:

1.) Konkurzna masa ne prevzame jamstva za natančnost mer blaga in ne za resničnost, iztirljivost tirjatev.

2.) Vsak ponudnik je takoj vezan na svojo ponudbo in mora ostati v besedi do 10. maja t. l.; čez 8 dni po dobljenem obvestilu o sprejeti ponudbi pa plačati v roke podpisane upravnikovo ponudbeno ceno.

3.) Upniški odbor si pridržuje pravico, da presodi ponudbe, jih sprejme ali odkloni. Odbor je tudi opravičen, ako ne dobi zadostne ponudbe, prodajo vkup opustiti in sam na drobno razprodati. Ponudbe naj se pošljejo podpisanemu upravniku konk. mase, ki tudi daje natančnejša pojasnila.

V Novem mestu, dne 3. aprila 1907. (101)

Dr. Slanc,

advokat v Novem mestu, upravnik konk. mase Jos. Morauc-a.

Na ponudbo je kovačnica

z vso opravo na Božakovem kovaču za samostojna dela. Prednost imajo taki, ki imajo tudi pravico, podkovavati konje. Več se izve pri Martinu Vukšinič-u, krčmarju na Božakovem p. Metlika. (100)

Prodajalka dobro izurjena v mešani stroki, ki je službovala mnogo let na enem in istem mestu na deželi, ter ne pod 30 let stara in

učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, tudi nemščine nekoliko zmožen, iz poštene hiše, sprejmeta se (103-4-1)

pri tvrdki J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave,

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava; izvrstna kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa. Najnižje cene za posamezne vrste in za najpriznanejše zmezi. (29-12-4)

Pošiljatve od 3 kg naprej poštne prosto.

Ustanovljeno leta 1818.

(105-4-1)

Mengiška pivovarna

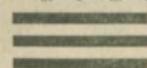

Julija Stare-ta ima v svoji zalogi v Novem mestu pri kolodvoru, v restavraciji pri Dol. železnici gosp. Fr. Perko-ta

vedno izborna Marčno pivo

v sodčkih in steklenicah na drobno in debelo.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Kovačnica

popolnoma opremljena z vsem potrebnim in na prav lepem prostoru se da pod prav ugodnimi pogoji v najem na Prekopi občine Št. Jernej. Stoji na državni cesti. Natančneje se izve pri posestniku Franc Zupančiču ravnotam. (106)

Hiša v Žabji vasi št. 45

je iz proste roke na prodaj. Hiša ima 2 strani, 4 sobe, 2 kuhinji, lepo klet, shrambo in velik vrt. (108-3-1)

Natančneje se izve pri sodarju v Žabji vasi.

Iz proste roke je na prodaj (112-2-1)

posestvo v Dolenji vasi pri Št. Petru in mlin
št. 28 v Šmihelu pri Novem mestu.

Več se izve pri Juriju RUPERTU v mlinu v Šmihelu.

Steckenpferd-lilijsko- mlečno milo

Bergmanna & Co. Draždani in Tečin n. L.

je in ostane glasom vsak dan došlih priznalnic najuspešnejše vseh medicinalnih mil proti pégam kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožnate polti. — Dobiva se po 80 v komad v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah, trgovinah mila in brivnicah. (99-25-1)

NAZNANILO.

Podpisani najljubneje naznanjam, da sem se nastanil v Šmihelu v Kalčičevi hiši št. 51 ter da izvršujem vsa

tapetniška in dekoracijska dela.

Opiraje se na mnogoletne izkušnje v tej stroki, usojam se slavnemu očbinstvu za cenjena naročila, katera izvršujem točno, vestno in solidno, najudaneje priporočati.

Spoštovanjem

(107-0-1)

Ivan Kuntara, tapetnik in dekorater.

Iz proste roke je na prodaj

(111)

lepo posestvo s poslopjem,

v Gotni vasi četrť ure od Novega mesta. Natančneje pri Janezu Zircu, v Gotni vasi št. 9 p. Novo mesto.

Na Peščeniku pri Gotni vasi p. Novo mesto je (110-3-1)

na prodaj nekaj posestva

za stavbo jako pripravno, obstoječe iz okolu 15 mernikov posevke njive in 3 voze krme. Več se izve v Gotni vasi št. 27.

Hiša

z vrtom je na prodaj na Bregu št. 193 v Novem mestu. (109)

Natančneje se izve ravno tam.

Stanje hran. vlog nad 3,000.000 K.

Rezervni zaklad nad 130.000 K.

Mestna hranilnica v Novem mestu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne, ob tržnih dneh tudi od 2. do 4. ure pop. in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina novomeška z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico **==** tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev. **==**

Hranilnica sprejema tudi hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se pri tem obrestovanje prekinilo.

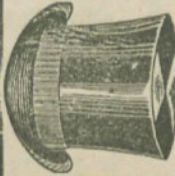
Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštne hranilnice račun št. 31.824.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti

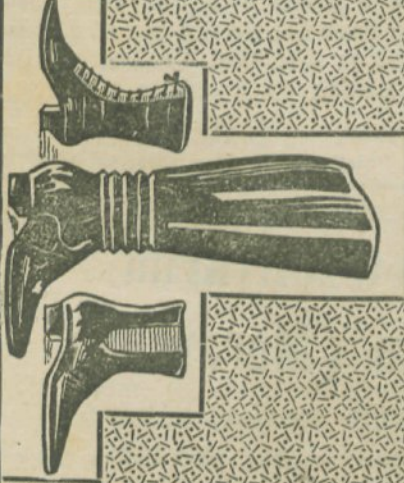
in na amortizovanje v 36 letni ali krajši dobi, tako pa poplača dolžnik posojilo 100 K v teku 36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K. (85-0-3)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

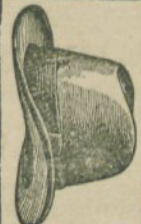
Priporočila svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Stari trg št. 10

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene

Poskusite
in priporočite
izdelke
Vydrope tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Šmarnice.

Premišljevanja o Srcu Marije, napisal Ladislav Hrovat so še dobili v nekaterih izvodih v knjižnici J. Kraječ nasl. v Novem mestu s poštnino vred po K 1-90.

V Zagradu, občina Šmarjeta je (74-3-3)

lepo posestvo na prodaj.

Isto sestoji iz zidane hiše v dva konca, kleti, 4 hlevov, njiv, travnikov, gozda in vinograda. Proda se tudi nekaj voz in družega blaga. Več poye posestnik Matija Orešnik, v Zagradu št. 6.

Hamburg-Amerika Linie

Voznja traja
dni 6 dni
izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki
"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton
toraj se enkrat vežji
kakor do sedaj veliki parniki z 8-12.000 tonami

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,**
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Knjigoveznica J. KRAJEČ nasl.

v Novem mestu izvršuje lično in ceno vsa v to stroko spadajoča dela v najkrajšem času.

STANOVANJE

obstoječe iz treh sob, kuhinje, shrambe, kleti in drvarnice, se odda s 1. junijem v hiši g. Košaka v Rudolfovem na Ljubljanski cesti. 97-3-2,

Hišo

v Rudolfovem (Pauserjevo poleg rotovža) popolnoma opravljeno za špecerijsko trgovino proda Ema Toporiš v Ribnici. (82-3-3)

IZ HAVRA V NEWYORK

samo 6 dni

vozijo brzoparniki „francoske prekomorske družbe.“

Edina najkrajša črta.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje samo

E. ŠMARBA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

(26-24-7) nasprosti znane gostilne pri „Figovcu“.

PEAFF

(3-12-8)

šivalni stroji

so najboljši za družinske potrebe, kakor: šivanje, vezenje in krpanje, nepresegljivi za obrtne namene, ter šivajo naprej in nazaj idoč. (Kugellager!)

Glavni zastopnik:

Franc Tschinkel,

Ljubljana, rotovski trg 9. — — — Kočevje, v gradu.

Gostilna Ferlič, Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7.

(52-0-4)

Amerikanske zobe. Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki ponedeljek od 10. —5. ure.

Prodaja smrečinega lesa

v zelo znižanih cenah.

Prodaja se vsak drugi in četrti torek v mesecu pri tovarni na Gorjancu.

Večja oddaja lesa se preskrbi pri oskrbništvu Ruperčvrh. (4-16-8)

Posebno znižane cene so za: hmelne late in špiravce.

Odpadki lesa na žagi v Kandiji, trdega meter K 3, mehkega po K 2, žaganje 100 kg po 40 vin. Dobiva se izključno le po trgovini gosp. KASTELIC-a v Kandiji. Dračje iz Ruperčvrha po K 5-20 meter, drva meter po K 6-80.

ŽENSKÉ LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odlikovana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočam

Ivan Svetec,

(7-20-8)

brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

(2-10-8)

Tovarna strojev in železolivarna

K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in odbiralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinovitih motorjev in lokomobil, vrtačnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji.

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastoj in poštnine prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič,** Dunajska cesta št. 31.